

Rapport från antikvarisk kontroll av byggnadsvårdsprojekt

Renovering av veranda

Norrmannebo 3:24

Romelanda socken, Kungälv kommun

BOHUSLÄNS MUSEUM

Rapport 1999:38

Lars Rydbom

Katarina Andersson

Rapport Bohusläns museum 1999:38
**Titel: Renovering av veranda,
fastigheten Norrmannebo 3:24, Romelanda socken, Kungälv kommun**
rapport från antikvarisk kontroll av byggnadsvårdsobjekt
Författare: Lars Rydbom
Katarina Andersson
ISSN 1650-3368

Innehållsförteckning

1. BASFAKTA	1
OBJEKT	1
BESKRIVNING.....	1
BYGGNADSHISTORIA	1
RENOVERINGSHISTORIA	1
KULTURHISTORISK STATUS	1
2. PROJEKTFAKTA	1
BESTÄLLARE	1
BIDRAG FRÅN LÄNSSTYRELSEN	1
TILLSTÅND.....	1
TID.....	2
PROBLEMBILD.....	2
AKTUELLA ÅTGÄRDER	2
ARBETSBEKRIVNING	2
MÅLSÄTTNING MED PROJEKTET	2
ANTIKNVARISK MÅLSÄTTNING	2
3. UTFALL	3
UTFÖRDA ARBETEN.....	3
SÄRSKILDA PROBLEM UNDER ARBETETS GÅNG	3
AVVIKELSER FRÅN ARBETSBEKRIVNING.....	3
BYGGNADSHISTORISKA IAKTTAGELSER GJORDA UNDER ARBETET.....	3
GODKÄNNANDE	3
4. MEDVERKANDE I PROJEKTET	3
ENTREPRENÖRER	3
BYGGMÖTEN.....	4
ANTIKNVARISK KONTROLL.....	4
5. BILAGOR	4

1. BASFAKTA

Objekt

Bostadshuset på fastigheten Norrmannebo 3:24, Romelanda socken och Kungälv kommun.

Beskrivning

Huset ligger utmed vägen mellan Kungälv och Lilla Edet ca 15km nordost om Kungälv. Miljön här kännetecknas av Göta Älv i Öster, det flacka åkerlandskapet ner mot älven samt bergen (Svartedalen) i väster. Merparten av gårdarna i detta landskap ligger invid bergets fot men just vid Norrmannebo ligger två gårdar samt ytterligare några bostadshus på ett impediment med vägen i väster och med utsikt över Götaälvdalen.

Norrmannebo 3:24 har sitt ursprung som mindre jordbruk vilket sannolikt varit kompletterat med bisysslor. Bostadshuset är ett tämligen traditionellt dubbelhus från 1870-talet med mycket av det ursprungliga snickeriet och karaktärsdetaljerna bevarade.

Den nya verandan under uppförande

Byggnadshistoria

Huset är uppfört 1876 som manbyggnad på gården.

Renoveringshistoria

Huset har reparerats och renoverats ett okänt antal gånger under åren. I huvudsak kan man säga att huset i stort bär samma prägel som det gjorde när det uppfördes. Några rum har moderniserats under tidigt 1900-tal. Den mest påtagliga förändringen är tillkomsten av förstun som ersatt den glasade verandan samt två ospröjsade treluftsfönster på långsidan i öster.

Kulturhistorisk status

Norrmannebo finns inte redovisat såsom kulturhistorisk miljö. Bostadshuset har behandlats som ett enskilt kulturhistoriskt intressant objekt.

2. PROJEKTFAKTA

Beställare

Ägarna, Kerstin och Martin Johansson
Södra Norrmannebo, Romelanda

Bidrag från Länsstyrelsen

Bidrag beviljades av länsstyrelsen 960117, ersatt av beslut 970619. Lst Dnr 222-14137-95

Tillstånd

Åtgärden har ej varit tillståndskrävande.

Tid

Arbetena genomfördes 1995-1997

Problembild

När de nya ägarna köpte huset hade underhållet under många år varit eftersatt. Ägarna vilka båda är yrkesverksamma arkitekter avsåg att bosätta sig i huset permanent. Vid denna tidpunkt upprättades en ambitiös upprustningsplan och en ansökan om byggnadsvårdsbidrag lämnades in. Länsstyrelsen och museet har meddelat såväl skriftligen som muntligen att merparten av de åtgärder som redovisas i ansökan ej är att anse som bidragsberättigande utan av ren underhållskaraktär. Vissa bidragsberättigande åtgärder var dessutom redan påbörjade vid första besiktningen. Länsstyrelsen beslöt att enbart bevilja medel till återställande av glasverandan. Verandans äldre fönster fanns bevarade och dess ursprungliga utformning fanns belagd på äldre fotografier.

Aktuella åtgärder

I samband med totalrenoveringen av huset har utvändiga snickerier kompletterats enligt ursprungsförande. Den bidragsberättigande åtgärden, återställande av glasverandan gjordes i enlighet med överenskomna beskrivningar. Förbehållen i beslutet var att verandan skulle utformas i enlighet med de äldre fotografier som finns samt med stöd av de spår av densamma som gick att uppmärksamma när den moderna förstun var demonterad. De gamla fönstren nyttjas så lång tekniskt möjligt och de skadade partierna repareras. Plåtarbeten utförs av galvaniserad men i

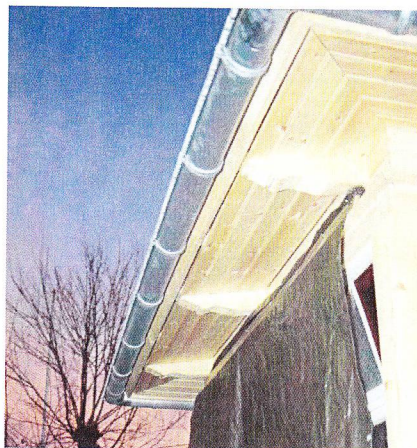
övrigt obehandlad plåt och stuprören förses med tvära krökar.

Arbetsbeskrivning

Till grund för bidragsbeslut låg arbetsbeskrivning av sökanden.

Målsättning med projektet

Målet med arbetena har varit att göra huset bebodligt, samtidigt som det skulle få tillbaka en del av sitt ursprungliga utseende. Insatsen är riktad mot en viss detalj, som är förenlig med bidragsbestämmelserna, men kan även ses som ett bidrag till ett iståndsättande av hela huset.

Taktassarnas utformning i enlighet med sekelskiftets mode.

Antikvarisk målsättning

- Att de åtgärder som gjorts skulle ske med traditionella material och metoder.
- Att husets exteriör skulle återspegla det utseendet som huset hade när det uppfördes.

3. UTFALL

Utförda arbeten

Exteriör

Färgsättning
Glasveranda

Verandan var ej målad vid besiktningstillfället.

Den moderna verandan har rivits och en ny stomme har byggts upp. De gamla glasen har återanvänts. Taket har försetts med ett plåttak med falsad plåt och taktassarna har utformats i enlighet med sekelskiftets figursågade taktassar. Avvattningsanordningen har utformats i zinkplåt med tvära krökar.

Särskilda problem under arbetets gång

Under arbetets gång har diskuterats utformning av bröstningen på glasverandan samt dragning av stuprören för att inte ge en allt för dominerande effekt av densamma.

Avvikelser från arbetsbeskrivning

Inga avvikelser har gjorts från den ursprungliga arbetsbeskrivningen.

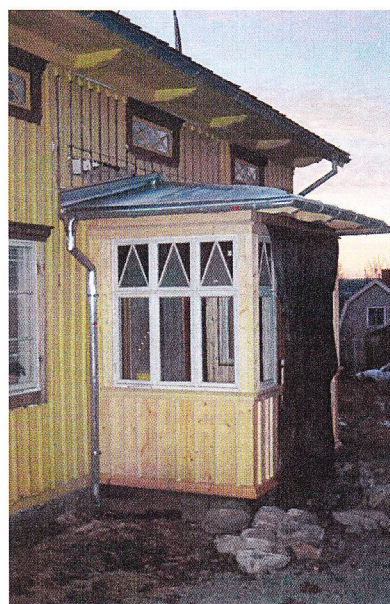
Byggnadshistoriska iakttagelser gjorda under arbetet

Inga dylika iakttagelser har gjorts med anledning av demontering av förstu och återuppbyggnaden av glasverandan.

Godkännande

De bidragsberättigade arbetena har godkänts vid antikvarisk slutbesiktning datum 98-01-07. Övriga renoveringsarbeten på huset som skedde parallellt med ombyggnaden av verandan har även de utfört på sådant sätt att

byggnadens kulturhistoriska värde bevarats.

Nya stuprör i zink med tvära krökar

4. MEDVERKANDE I PROJEKTET

Entreprenörer

Snickeriarbeten har utförts av Romelanda snickeri, som även har levererat snickerier och virke.

Plåtarbeten har utförts av Varla Plåt AB

Byggmöten

Inga formella byggmöten har hållits.

Antikvarisk kontroll

Antikvarisk kontroll har utförts av Lars Rydbom, Bohusläns museum.

5. Bilagor

Kopia på slutbesiktningsprotokoll

Uddevalla i september 1999 / maj 2005

Lars Rydbom, antikvarie
Katarina Andersson, antikvarie